

Brig: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning?

Formanden: Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Brig: Det ærede Medlem, som nu satte sig, klagede over at være bleven misforstaaet; men jeg troer, at han selv har givet grundet Anledning dertil, idet han selvstændigt har misforstaaet, hvad der er blevet sagt imod ham, eller i alt Fald selv har udtrykt sig særdeles uklart. Hvad man har ønsket er, at der i Viborg indrettes en Realundervisning, hvorved Eleverne kunne bringes saavidt, at de kunne tage Afgangsexamen, men man har ikke sagt, at det var ønskeligt, at der skulde tages Afgangsexamen i Viborg uden Hensyn til, om man iforveien havde faaet Undervisning der. Naar det ærede Medlem altsaa siger, at man skal indrette smaa Realskoler, hvor man ikke gaaer saavidt, men at man ved Siden deraf skulde indrette Examenscommissioner, hvor man kunde underkaste sig en Examen, til hvilken man ikke kunde faae Forberedelse. . . (R. Jensen: Det har jeg ikke sagt!) So, det var netop det, det ærede Medlem sagde, at man kunde indrette Examenscommissioner, hvor de, der ønskede at tage Examen, kunde underkaste sig den; men det er ikke dette, man trænger til. Hvad man trænger til, er Indretning af Undervisningsanstalter, hvor de, der ønske at tage Examen, kunne faae Undervisning. Dette er Hovedspørgsmaalet. Naar det ærede Medlem taler om, at der ingen Trang skulde være dertil, saa foreligger der jo Beviis for det Modsatte, idet der er Andragender fra forskjellige Kjøbstæder og Omegnens Beboere om, at der maa blive oprettet en saadan Undervisning, at den Trang, der er tilstede, kan blive tilfredsstillt.

Morf: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning?

Formanden: Det ærede Medlem har Ordet for en kort Bemærkning.

Morf: Jeg vil ogsaa kun gjøre den korte Bemærkning, at jeg ikke troer, at jeg har misforstaaet det ærede Medlem (R. Jensen), saaledes som han nu har forklaret sin Mening, men at han snarere er inde paa nogen Misforstaaelse, idet de Realskoler, som han tænker paa at oprette, nærmest maatte blive en Communesag, idet det er et Slags udbudede Borgerkoler, og den Realskoleundervisning, som der her er Tale om, er netop en Statsfag. Den almindelige Borgerkoleundervisning, selv i uddvidet Maalestof, er og bliver efter de nuværende Regler hos Communerne.

Ordføreren: Det er ganske overseet af det ærede Medlem (R. Jensen), som ønsker at fremme en Sag, som vi vist Alle have megen Sympathi med, nemlig Borgerkolernes Udvikling i de forskjellige Kjøbstæder til noget Højere, at dette Formaal aldeles ikke modvirkes ved Opfyldelsen af, hvad her tilsigtes. Vi ville meget gjerne følge det ærede Medlem i hans Bestræbelser for at indbefomme de Communer, som ønske nogen Hjælp til, at forbedre deres Borgerkoler, men vi ønske kun, at der ved Siden deraf gives Midler til, at der kan finde en endnu højere Udvikling Sted af Realundervisningen. Derimod anser jeg det ikke for muligt uden meget betydelige Udgifter, som Communerne neppe ville gaae til, selv om de kunde faae nogen Understøttelse af Statskassen, at etablere saadanne højere Borgerkoler rundt omkring i alle Kjøbstæderne. Vi troe, at det er af Bigtighed, at det steer hist og her og navnlig paa de Steder, hvor der allerede er Latinskoler, fordi Undervisningen i real Retning hensigtsmæssigt og billigt steer der, hvor der samtidig bestaaer en Latinskole, idet der er en Mangfoldighed af Udgifter, som afholdes en Gang for alle, enten Skolen er en Latinskole alene eller en Realskole tillige. Det vil ogsaa heraf sees, at Forslaget for den ene Skoles Bedkommende gaaer ud paa en saa ringe Sum som 500 Rd. om Aaret og for den andens Bedkommende for et lignende Beløb om Aaret og en Sum eengang for alle til Bygninger. For disse ubetydelige Summer opnaaes det